

บทบรรณาธิการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฉบับนี้เป็นฉบับที่ 4 ของคณะบรรณาธิการชุดปัจจุบัน เนื่องจากจำเป็นต้องออกหนังสือชุดใช้กับช่วงเวลาหนังสือหยุดไประยะหนึ่ง จึงได้เร่งงานเป็นพิเศษ ฉบับนี้นับเป็นฉบับสุดท้ายของปีที่ 18 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งตรงกับ พ.ศ. 2516 นับว่ายังล่าช้ากว่ากำหนดเวลาไปประมาณ 2 เล่ม ถ้าไม่มีอุปสรรค หนังสือควรจะออกทันตามกำหนดเวลาในเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2517 นี้

เมื่อเริ่มแรกจะตัดสินใจรับหน้าที่บรรณาธิการนั้น ได้ไตร่ตรองดูปัญหาต่างๆ เท่าที่จะคาดคิดได้โดยประมวลจากประสบการณ์ที่เคยทำหนังสือมาแล้วในอดีต และจุดหมายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์ชั้นพิเศษนายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา ประธานกรรมการวิชาการ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้เสนอในขณะนั้น ปัญหาทางด้านบทความเป็นเรื่องซึ่งหนักใจที่สุด ส่วนปัญหาในการปฏิบัติงานตลอดจนธุรกิจต่างๆ คาดว่าจะพอช่วยกันไปได้ เมื่อได้ตั้งต้นลงมือจริงๆ จนถึงปัจจุบัน ปรากฏว่า เนื่องจากได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากคณะบรรณาธิการ และอาจารย์ในคณะอย่างดีที่สุด ปัญหาด้านบทความจึงลุล่วงไปได้ จะดีไม่น้อยเพียงใดหรือไม่ได้มาตรฐานเลยก็ขอให้อยู่ในวิจาร์ณญาณของผู้อ่านจะตัดสินใจ ส่วนปัญหาในการปฏิบัติงานนั้นกลับกลายเป็นปัญหาที่เพิ่มขึ้นทุกขณะจนเรียกได้ว่าใกล้จุดวิกฤตเต็มที่ จะขอถือโอกาสนี้ ประมวลปัญหาในด้านนี้เสนอไว้เป็นข้อคิด

ปัญหาในการปฏิบัติงานพอจะรวบรวมได้ว่ามี 3 ประเภท

- ก. การแก้ไขบทความ และภาษาหนังสือ
- ข. งานเสมียน
- ค. การเงิน

ก. การแก้ไขบทความและภาษาหนังสือ

ปัญหานี้มีความสำคัญมาก เพราะสัมพันธ์กับคุณค่าทางวิชาการโดยตรง มาตรฐานที่ได้วางไว้ก็อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น โดยมุ่งประสงค์ถึงประโยชน์และการเผยแพร่วิชาการเป็นหลัก ได้พิจารณาและแก้ไขบทความโดยพยายามให้ถูกต้องด้วยเหตุผลทางวิชาการเป็นสำคัญ แต่เนื่องจากคณะบรรณาธิการ

มิใช่เป็นผู้เชี่ยวชาญอย่างแท้จริงทั้งในด้านวิชาการและภาษา จึงต้องใช้เวลาานพอสมควรเพื่อให้บริการบรรลุผลตามที่วางมาตรฐานไว้ ได้เคยมีโอกาสสนทนากับ Professional scientific editor ในต่างประเทศและรู้สึกเลื่อมใสในความสามารถของเขายู่มาก และได้เห็นระบบงานพิมพ์ของเขาด้วย จึงได้ทราบรายละเอียดว่า คณะบรรณาธิการทำหน้าที่แต่เพียงพิจารณาเรื่องและตีพิมพ์ในด้านวิชาการเท่านั้น ส่วนการแก้ไขให้เข้ารูปเพื่อลงพิมพ์นั้น เป็นหน้าที่ของและเจ้าหน้าที่ประจำอีกกลุ่มหนึ่ง จึงเป็นการประหยัดเวลานักวิชาการอย่างดีที่สุด ผู้ร่วมงานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำประเภทนี้ยังไม่มีเลยในวงการหนังสือวิชาการในประเทศไทย และก็คงจะหาไม่ได้ไปอีกนานในอนาคต จึงพอสรุปได้ว่า ผู้ทำหนังสือคงต้องหวังพึ่งความใจกว้างของผู้เขียนร่วมมือแก้ไขปรับปรุงบทความเพื่อให้สมบูรณ์ที่สุด และยังคงต้องสิ้นเปลืองเวลานานในการปฏิบัติงานนี้ต่อไปอีก สาเหตุนี้เป็นข้อสำคัญข้อหนึ่งที่ทำให้หนังสือต้องออกล่าช้าอยู่บ่อย ๆ

ข. งานเสมียน

จะขอรวบรวมเฉพาะงานใหญ่ ๆ ที่จำเป็นเท่านั้นมาเสนอเพื่อให้เห็นถึงความสาหัสของปัญหา
ข้อนี้

1. ในการแก้ไขและตรวจทานบทความจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 เล่ม มีงานพิมพ์ตีพิมพ์เฉพาะต้นฉบับเท่านั้นประมาณ 1000 หน้ากระดาษ ทั้งนี้ไม่ได้คำนึงถึงตำแหน่งผู้เขียนซึ่งก็คืออาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ ที่จะต้องขวนขวายหาผู้ช่วยพิมพ์ต้นฉบับซึ่งจะส่งมา

2. ทำบัญชีรายชื่อผู้รับหนังสือ รวมทั้งพิมพ์เจ้าหน้าที่ของหนังสือฉบับละ 1500 เล่ม โดยเฉลี่ย
3. ทำบัญชี ดำเนินการติดต่อ และจัดส่งหนังสือให้บริษัทที่ลงโฆษณาแต่ละฉบับ
4. ติดต่อรับส่งหนังสือระหว่างบรรณาธิการและผู้เขียน
5. ทำบัญชีการเงินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. งานตรวจทาน ชื่อเอกสารอ้างอิงทั้งหมด โดยเฉลี่ยประมาณ 100 ชื่อ ต่อ 1 ฉบับ งานด้านนี้โดยความเป็นจริงมิใช่งานเสมียน แต่จะขอแทรกไว้ที่นี้ด้วย ขณะนี้ได้รับความช่วยเหลือของ **คุณสมบัติ ภาคอินทรีย์** เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ตลอดมา ต้องขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง เพราะได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดีที่สุด

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่เคยมีเจ้าหน้าที่ประจำแม้แต่คนเดียว สำนักงานซึ่งจะใช้เป็นศูนย์การติดต่อทั้งหมดก็เพิ่งจะมีขึ้นเมื่อคณะกรรมการวิชาการและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคณะนี้เข้ามาปฏิบัติงาน แต่กระนั้นก็ยังอยู่ในลักษณะห้องเปล่าที่ยังไม่ได้ใช้งาน เพราะผู้ดำเนินงานทุกคนมีงานประจำ ถ้ามีว่ไปนั่งสำนักงานทำหน้าที่เสมือนด้วย ก็จะต้องเกิดปัญหาใหญ่ เมื่อมีการพิจารณาผลงานประจำปี การที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีชีวิตรออยู่ได้จนบัดนี้ด้วยวิธีใดนั้น คงจะต้องหังไว้ให้คิดกันเอาเอง

ก. การเงิน

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเช่นกัน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยดำเนินงานมาโดยอาศัยทุนทรัพย์จากบริษัทขายยาซึ่งลงโฆษณาในหนังสือนี้ เพราะมีนโยบายแจกโดยไม่คิดมูลค่าแก่ศิษย์เก่าแพทย์จุฬาฯ ด้วยมุ่งหวังให้ได้ประโยชน์ทางการศึกษาและเผยแพร่วิชาการอย่างเต็มที่ ถ้าคิดในด้านธุรกิจแม้จะเป็นระดับงานไม่หวังผลกำไร ก็ยังอยู่ในประเภทที่คาดได้ว่าล้มละลายตั้งแต่ยังไม่ต้องลงมือทำงาน เพราะแรงงานทั้งหมดจะได้มาจากที่ใด ในเมื่อทุนทรัพย์จากค่าโฆษณาก็ประมาณใกล้เคียงกับค่าพิมพ์หนังสือ แม้คณะกรรมการจะไม่คำนึงถึงแรงงานส่วนตัว แต่ก็ยังต้องอาศัยแรงงานอีกหลายประเภทและหลายระดับบุคคล อาจจะเป็นด้วย “ดวง” ของคณะผู้ดำเนินการปัจจุบันไม่ตี บังเอิญมาประจวบเหมาะก็ประยศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของประเทศเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องผจญกับปัญหาการขายสำหรับกาพิมพ์เพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา ปัญหาข้อนี้ทำให้เกิดงานพิเศษตามมาอีก คือ งานที่เกิดจากความพยายามที่จะหาทุนทรัพย์มาดำเนินงาน ตั้งต้นด้วยการฝึกหัดเป็นนักกรีตโตบริษัทขายยา และในกรณีนี้จำเป็นก็ใช้วิธีลดมาตรฐานการพิมพ์หนังสือลงมาตามสัดส่วน ตลอดจนจำกัดจำนวนหนังสือ โดยพยายามดำเนินการจัดส่งให้รัดกุมที่สุด ด้วยความเป็นจริงแล้วงานพิเศษเหล่านี้ต้องการเวลาและความอดทนมากกว่าที่คิดมิใช่น้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว นอกจากข้อแรกซึ่งคงจะหาวิธีแก้ไขให้ดีกว่าปัจจุบันโดยด่วนไม่ได้ ปัญหาข้ออื่นก็ขึ้นอยู่กับทุนทรัพย์ทั้งสิ้น ประสิทธิภาพในด้านธุรกิจของคณะผู้ดำเนินงานนี้ คงจะไม่เพิ่มขึ้นกว่าที่ปฏิบัติมาแล้ว หากจะต้องมาทุ่มเทปัญหาและเวลาแก่ปัญหาการเงินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้มากกว่าที่ได้ปฏิบัติมาแล้ว ก็จะเป็นการผิดต่อหลักการของความรับผิดชอบในหน้าที่ประจำด้วย แต่อย่างไรก็ดี คณะกรรมการนี้ได้ดำริ และได้ดำเนินการจัดตั้ง “กองทุนจุฬาลงกรณ์

เวชสาร” ขึ้นในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยหวังความช่วยเหลือจาก “ผู้มีศรัทธาในวิชาการ” คำจูงใจให้จุฬาลงกรณ์เวชสารได้มีรากฐานที่มั่นคงขึ้น ความก้าวหน้าและคุณประโยชน์ของจุฬาลงกรณ์เวชสารคงจะเติบโตขึ้นไม่ได้ ถ้ายังต้องยืนอยู่บนอากาศและยังชีพด้วยอุดมคติ

วิชัย โปษยะจินดา